II

(Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

3. jaanuar 2006,

väetiste maksimaalset lubatud kaadmiumisisaldust reguleerivate siseriiklike õigusaktide kohta, millest Rootsi Kuningriik on teatanud vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 95 lõikele 4

(teatavaks tehtud numbri K(2005) 5532 all)

(Ainult rootsikeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/347/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 95 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

I. FAKTID

1. Ühenduse õigusaktid

(1) Nõukogu 18. detsembri 1975. aasta direktiivis 76/116/EMÜ väetisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, [1] on sätestatud nõuded, millele väetised peavad vastama, et neid saaks turule viia märkega "EÜ väetised".

(2) Direktiivi 76/116/EMÜ I lisas on sätestatud väetiseliigi nimetus ja asjakohased nõuded, nt nõuded koostise kohta, millele peavad vastama kõik EÜ-märkega väetised. Kõnealuses nimekirjas olevad EÜ-märkega väetised on jagatud kategooriatesse väetises sisalduvate peamiste toitainete, st lämmastiku, fosfori ja kaaliumi järgi.

(3) Direktiivi 76/116/EMÜ artikliga 7 keelati liikmesriikidel väetiste koostise, identifitseerimise, märgistamise või pakendamisega seotud põhjustel keelata, piirata ja takistada käesoleva direktiivi sätetele vastavate EÜ-märkega väetiste turuleviimist.

(4) Komisjon tegi oma 24. mai 2002. aasta otsusega 2002/399/EÜ väetiste maksimaalset lubatud kaadmiumisisaldust reguleerivate siseriiklike õigusaktide kohta, millest Rootsi Kuningriik on teatanud vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 95 lõikele 4, [2] erandi direktiivist 76/116/EMÜ, kiites heaks Rootsi siseriiklikud õigusnormid, mis keelavad Rootsi territooriumil turustada väetisi, mis sisaldavad ühe tonni fosfori kohta üle 100 grammi kaadmiumi. Kõnealune erand kehtis 31. detsembrini 2005.

(5) Muudetud direktiiv 76/116/EMÜ on asendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 2003/2003 väetiste kohta. [3]

(6) Määruse (EÜ) nr 2003/2003 artikli 35 lõikes 2 on sätestatud, et erandeid direktiivi 76/116/EMÜ artiklist 7, mida komisjon teeb asutamislepingu artikli 95 lõike 6 alusel, käsitatakse eranditena määruse (EÜ) nr 2003/2003 artiklist 5, kusjuures mainitud erandid säilitavad ka edaspidi oma mõju, olenemata kõnealuse määruse jõustumisest.

[1] EÜT L 24, 30.1.1976, lk 21. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

[2] EÜT L 138, 28.5.2002, lk 24.

[3] ELT L 304, 21.11.2003, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2076/2004 (ELT L 359, 4.12.2004, lk 25).

(7) Määruse (EÜ) nr 2003/2003 põhjenduse 15 kohaselt kavatseb komisjon uurida juhuslike kaadmiumilisandite sisaldust mineraalväetistes, teha vajaduse korral ettepaneku vastava määruse vastuvõtmise kohta ning esitada selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(8) Praegu valmistatakse ette komisjoni ettepanekut väetiste kaadmiumisisalduse kohta.

2. **Rootsi ühinemine**

(9) Rootsi ühines Euroopa Liiduga 1. jaanuaril 1995. Ühinemisaktis ([4]) on kehtestatud üleminekusätted kaadmiumi kasutamise ja turuleviimise kohta kõnealuses riigis. Ühinemisakti artikli 112 lõikes 1 on sätestatud, et vastavalt XII lisale ja selles sätestatud tingimusi arvestades ei kohaldata kõnealuses lisas osutatud sätteid Rootsi suhtes nelja aasta jooksul alates ühinemise kuupäevast. Ühinemisakti artiklis 112 ja XII lisa punktis 4 on sätestatud, et direktiivi 76/116/EMÜ artiklit 7 ei kohaldata väetiste kaadmiumisisalduse osas Rootsi suhtes enne 1. jaanuari 1999 ja direktiivi 76/116/EMÜ sätted vaadatakse vastavalt ühenduse menetlustele uuesti läbi 31. detsembriks 1998.

(10) Ühinemisakti artiklis 2 on sätestatud, et "alates ühinemise kuupäevast on asutamislepingute sätted ja institutsioonide poolt enne ühinemist vastu võetud aktid uutele liikmesriikidele siduvad ja neid kohaldatakse nende riikide suhtes vastavalt kõnealustes lepingutes ja käesolevas aktis sätestatud tingimustele". Ühinemisakti artiklis 168 on sätestatud, et "uued liikmesriigid jõustavad meetmed, mida on vaja, et nad võiksid alates ühinemise kuupäevast järgida EÜ asutamislepingu artikli 189 (nüüd artikkel 249) […] tähenduses direktiive ja otsuseid […], kui XIX lisa loetelus ega käesoleva akti muudes sätetes ei ole ette nähtud muud tähtaega".

(11) Järgnevalt muudeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 98/97/EÜ ([5]) direktiivi 76/116/EMÜ seoses kaadmiumi sisaldavate väetiste turustamisega Austrias, Soomes ja Rootsis. Direktiivi artiklis 1 on sätestatud, et Rootsi Kuningriik võib muu hulgas keelata oma territooriumil selliste väetiste turustamise, mille kaadmiumisisaldus ületab liitumise kuupäeval riigis kehtestatut, ning et kõnealune erand kehtib alates 1. jaanuarist 1999 kuni 31. detsembrini 2001.

([4]) EÜT C 241, 29.8.1994, lk 41 ja lk 316.
([5]) EÜT L 18, 23.1.1999, lk 60.

(12) 7. detsembril 2001 teatas Rootsi Kuningriik kehtivatest siseriiklikest õigusaktidest, mis kalduvad kõrvale direktiivist 76/116/EMÜ väetisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta. Pärast hoolikat kaalutlemist pikendati otsusega 2002/399/EÜ erandit direktiivist 76/116/EMÜ kuni 31. detsembrini 2005.

3. **Siseriiklikud õigusnormid**

(13) "Keemiatoodete määrus (käitlemine, import ja eksport)" (1998:944) ([6]) sisaldab sätteid, mis käsitlevad muu hulgas kaadmiumisisalduse piirtaset väetistes, sealhulgas EÜ-märkega väetistes. Määruse 3. jao lõikega 3 on ette nähtud, et väetisi, mis kuuluvad tollitariifi numbrite 25.10, 28.09, 28.35, 31.03 ja 31.05 alla ning mis sisaldavad rohkem kui 100 grammi kaadmiumi ühe tonni fosfori kohta, ei tohi müügiks pakkuda ega vastu võtta.

(14) Väetiste maksimaalse lubatava kaadmiumisisaldusega seonduvad õigusnormid on olnud jõus alates 1985. aastast, mil võeti vastu "Kaadmiumimäärus" (1985:839). "Keemiatoodete määruses" (1998:944) kodifitseeritakse erinevad sätted, mis seonduvad keskkonnakaitsega, sealhulgas need, mis sisalduvad "Kaadmiumimääruses" (1985:839).

II. **MENETLUS**

(15) 29. juunil 2005 teatas Rootsi Kuningriik oma kirjas komisjonile, et plaanib vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 95 lõikele 4 alates 1. jaanuarist 2006 jätkata väetiste kaadmiumisisaldust käsitlevate siseriiklike õigusnormide kohaldamist. Rootsi ametivõimud taotlevad pikendust praegu kehtivale erandile, mis kehtestati otsusega 2002/399/EÜ.

(16) 29. juulil 2005 teatas komisjon oma kirjas Rootsi ametivõimudele, et on nende artikli 95 lõike 4 alusel tehtud taotluse kätte saanud ning et taotluse kuuekuuline läbivaatamise periood vastavalt artikli 95 lõikele 6 algas 30. juunil 2005, taotluse kättesaamisele järgneval päeval.

([6]) Rootsi seaduskogu (SFS Svensk Förattningssamling), 14. juuli 1998.

(17) 10. augustil 2005 teatas komisjon oma kirjas teistele liikmesriikidele Rootsilt saadud taotlusest. Samuti avaldas komisjon teatise taotluse kohta *Euroopa Liidu Teatajas,* ([7]) et teavitada teisi huvitatud osapooli siseriiklikest meetmetest, mida Rootsi plaanib säilitada.

III. **HINDAMINE**

1. **Vastuvõetavuse kaalumine**

(18) EÜ asutamislepingu artikli 95 lõikes 4 on sätestatud, et kui pärast seda, kui nõukogu või komisjon on ühtlustamismeetme vastu võtnud, peab liikmesriik artiklis 30 mainitud oluliste vajaduste tõttu või seoses keskkonna või töökeskkonna kaitsega vajalikuks säilitada siseriiklikke õigusnorme, teavitab ta komisjoni kõnealustest õigusnormidest ja nende säilitamise põhjustest.

(19) 29. juunil 2005 Rootsi ametivõimude esitatud taotluse eesmärk on saada luba pikendada otsusega 2002/399/EÜ tehtud praegu kehtivat erandit ka perioodiks pärast 31. detsembrit 2005. Kõnealune otsus võimaldab Rootsil jätkata nende siseriiklike õigusnormide rakendamist, mis ei ole vastavuses määruses (EÜ) nr 2003/2003 sisalduvate sätetega EÜ-märkega väetiste koostise kohta.

(20) Nagu juba eespool märgitud, keelustatakse määruse (EÜ) nr 2003/2003 artikliga 5 liikmesriikide piirangud EÜ-märkega väetiste turustamisele nende koostise tõttu, ent koostist reguleerivates sätetes ei seata kaadmiumisisaldusele mingit piirtaset. See tähendab, et vastavalt määruse (EÜ) nr 2003/2003 artiklile 5 võib kõnealuse määruse nõuetele vastavaid EÜ-märkega väetisi turustada sõltumata nende kaadmiumisisaldusest.

(21) Eelnevale toetudes on selge, et siseriiklikud õigusnormid, millest Rootsi on teatanud, seavad selliste EÜ-märkega väetiste turule lubamisele, mille kaadmiumisisaldus ületab 100 grammi ühe tonni fosfori kohta, suuremaid kitsendusi kui määruse (EÜ) nr 2003/2003 sätted.

(22) Siseriiklikud õigusnormid, millest Rootsi ametivõimud on teatanud, on vastu võetud 1985. aastal, enne Rootsi ühinemist Euroopa Liiduga. Nagu eespool juba märgitud, sätestati ühinemisaktis üleminekumeetmed, mis võimaldasid Rootsil nelja aasta jooksul jätkata oma väetiste kaadmiumisisaldust sätestavate siseriiklike õigusnormide rakendamist direktiivi 76/116/EMÜ reguleerimisalas olevate toodete suhtes. Direktiivi 98/97/EÜ kohaselt tekkis Rootsil õigus eespool mainitud siseriiklike normide rakendamist jätkata kuni 31. detsembrini 2001. Otsusega 2002/399/EÜ pikendati kõnealust erandit detsembrini 2005.

(23) EÜ asutamislepingu artikli 95 lõike 4 nõuete kohaselt, mida tõlgendatakse ühinemisakti artiklitele 2 ja 168 toetudes, teavitas Rootsi komisjoni nende enne Euroopa Liiduga ühinemist vastu võetud õigusnormide täpsest sõnastusest, mida Rootsi kavatseb säilitada, lisades taotlusele põhjendused, mis Rootsi arvates õigustavad kõnealuste sätete säilitamist.

(24) Rootsi ametivõimud esitasid samad põhjendused, mida nad on juba varem esitanud ning mille põhjal tegi komisjon oma otsuses 2002/399/EÜ Rootsile erandi 31. detsembrini 2005. See tähtaeg anti eeldusel, et ühtlustatud õigusaktid on 2005. aasta lõpuks jõustunud. Kuigi sellealane töö käib, ei võeta ühenduse tasemel õigusakte vastu enne aasta lõppu.

(25) 29. juunil 2005 Rootsi esitatud taotluse eesmärk on saada luba määrusest (EÜ) nr 2003/2003 kõrvale kalduvate siseriiklike õigusnormide säilitamiseks ning seetõttu on taotlus vastuvõetav artikli 95 lõike 4 alusel, mida tõlgendatakse ühinemisakti artiklitele 2 ja 168 toetudes.

2. **Sisuline hindamine**

(26) Vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 95 peab komisjon tagama, et kõik tingimused, mis annavad liikmesriigile võimaluse taotleda kõnealuses artiklis sätestatud erandit, on täidetud.

(27) Komisjon peab eelkõige hindama, kas õigusnormid, millest liikmesriigid on teatanud, on õigustatud EÜ asutamislepingu artiklis 30 mainitud oluliste vajaduste tõttu või on need seotud keskkonna või töökeskkonna kaitsega.

([7]) ELT C 197, 12.8.2005, lk 6.

(28) Kui komisjon leiab, et siseriiklikud õigusnormid on õigustatud, peab ta vastavalt artikli 95 lõikele 6 lisaks veel kontrollima, kas kõnealused siseriiklikud õigusnormid on või ei ole meelevaldse diskrimineerimise vahendid või liikmesriikidevahelise kaubanduse varjatud piirangud ning kas need on või ei ole takistuseks siseturu toimimisele.

(29) Rootsi on oma taotlust põhjendanud inimeste tervise ja keskkonna kaitsmise vajadusega. Väetistes sisalduvat kaadmiumi peetakse ohuks keskkonnale ja inimeste tervisele. Rootsi viitab oma taotluse põhjendamiseks Rootsis 2000. aasta oktoobris avaldatud kaadmiumi sisaldavate väetiste ohtlikkuse analüüsi sisaldava uuringu ([8]) järeldustele.

2.1. *Olulistel vajadustel rajanev põhjendus*

(30) Mis puudutab üldist teavet kaadmiumi kohta, siis võib käesoleval hetkel olemasolevate teadusuuringute andmete põhjal järeldada, et üldisel võivad kaadmiummetall ja –oksiid tekitada tervisele tõsiseid kahjustusi. Eelkõige kaadmiumoksiidi on liigitatud 2. kategooria kantserogeeniks, mutageeniks või reproduktiivset funktsiooni kahjustavaks aineks. Samuti on üldtuntud tõde, et väetistes sisalduv kaadmium on ülekaalukalt kõige olulisem allikas, kust kaadmium satub edasi pinnasesse ja toiduahelasse.

(31) Mis puudutab väetistes sisalduvat kaadmiumi, siis võib Rootsis läbiviidud riskianalüüsi tulemusena saadud kõige olulisema teabe võtta kokku järgmiselt:

— pinnavee osas väidetakse Rootsi riskianalüüsi aruandes, et "valitud PNEC ([9]) (arvutuslik mittetoimiv sisaldus) väärtus viitab sellele, et enamuses Lõuna-Rootsi jõgedes on teatav elustik juba kaadmiumikahjustuse saanud ehk riskitegurite suhtarv ([10]) on suurem kui üks. ([11]) Kui lubataks veelgi suuremat kaadmiumisisaldust väetistes, siis on oodata veelgi suuremat ohtu veekeskkonnale",

— pinnase osas väidetakse Rootsi riskianalüüsi aruandes, et "kasutades tavalisel Rootsi pinnasel saja aasta jooksul Rootsi väetist (PNEC 0,25 mg/kg) ei ole ette näha ökoloogilisi mõjutusi, kui kasvatatakse kartuleid ja nisu. Probleemid tekivad siis, kui kasvatatakse porgandeid, kuid see probleem on praegu ka nullilähedane. EÜ väetiste puhul tekib probleem igal juhul. Happeliste liivaste muldade puhul, milles on vähe savi ja orgaanilist ainest (PNEC 0,06 mg/kg), võib riski ennustada isegi juhul, kui kaadmiumisisaldus väetistes on null".

(32) On selge, et kõnealused järeldused kehtivad Rootsi pinnase ning samuti Rootsis valitsevate kliimatingimuste erilise olukorra suhtes.

(33) Kokkuvõtlikult näitab Rootsis läbiviidud riskianalüüs, et kui lubada praegu lubatust kõrgema kaadmiumisisaldusega väetisi, siis viiks see järgmiste probleemide tekkeni:

— kaadmiumisisalduse märkimisväärne suurenemine pinnases, millel omakorda oleks toksiline mõju pinnaseorganismidele. Ühtlasi võib ilmneda kaadmiumi vastuvõetamatult suur kontsentratsioon põllumajanduspiirkondade vooluveekogudes,

— kaadmiumi märkimisväärselt suurenenud omastamine toidu kaudu. Ohutusvaru praeguse kaadmiumitaseme ja Maailma Terviseorganisatsiooni lubatud nädaladoosi taseme vahel on üliväike. Mõningate riskirühmade jaoks, näiteks madala vere rauasisaldusega naiste jaoks, puudub ohutusvaru täielikult. Seega võib toidu kaudu suure kaadmiumikoguse omastamine viia veelgi suurema arvu inimeste puhul neerude alatalitluseni ja osteoporoosi sagenemiseni.

(34) Rootsi ametivõimude esitatud riskianalüüs on läbi viidud ühenduse tasandil kehtestatud menetluste ja metoodika alusel, mis peaks tagama saadud teabe usaldusväärsuse kõrge taseme.

(35) Komisjon vaatas riskianalüüsis oleva teabe läbi juba otsuse 2002/399/EÜ väljatöötamise raames, mis võimaldas Rootsil säilitada oma siseriiklikke sätteid 31. detsembrini 2005.

(36) 2005. aastal ei esitanud Rootsi muid teaduslikke või tehnilisi andmeid. Akumulatsiooniprotsess on aeglane ja kolmeaastase perioodi jooksul ei jõua see märkimisväärselt muutuda. Seetõttu võib arvestada, et olukord on sarnane sellele, mis oli 2002. aastal.

([8]) Rootsi riiklik keemiainspektsioon, Analüüs väetistes sisalduva kaadmiumi ohtlikkuse kohta tervisele ja keskkonnale Rootsis (Assessment of risks to health and the environment in Sweden from cadmium in fertilisers), 4. oktoober 2000.

([9]) PNEC: arvutuslik mittetoimiv sisaldus.

([10]) Need normid viitavad PEC/PNEC-le, kus PEC tähendab arvutussisaldust keskkonnas.

([11]) Ühest suurem PEC/PNEC suhe viitab kahjulikule mõjule.

(37) Rootsi esitatud andmete paikapidavust kinnitab järgmine teaduslik baasmaterjal, mida kasutati väetiste kaadmiumisisaldust käsitlevat komisjoni ettepanekut ette valmistades:

— toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee (*SCTEE*, [12] nüüdse nimetusega tervise- ja keskkonnariskide teaduskomitee – *SCHER* [13]) 24. septembril 2002 avaldatud arvamus, milles käsitletakse väetiste kasutamisest tingitud kaadmiumi akumuleerumist põllumajanduslikes muldades. Kõnealune arvamus toetus üheksa liikmesriigi riskihindamisaruannetele, milles käsitletakse vaid akumuleerumist, kuid mitte võimalikke ohte tervisele ja keskkonnale. Toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee jõudis järeldusele, et pinnases kaadmiumi akumuleerumise ärahoidmiseks ei pea piirama kaadmiumi sisaldust väetistes,

— 2004. aasta septembrist pärineva üldise kaadmiumi ja kaadmiumoksiidi riskianalüüsi projekti lõppversioon, mis on tehtud vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 793/93 [14] ning käsitleb kõiki kaadmiumi allikaid. Analüüsi projekt toetab toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee arvamust kaadmiumi pinnases akumuleerumise kohta. Kuigi projektis väidetakse, et ainuüksi väetistes sisalduv kaadmium ei ole üksinda piisav, et inimeste tervisele või keskkonnale tõsist ja vahetut riski tekitada, peab olema ettevaatlik, kuna riski inimeste tervisele ei saa kõikide kohalike ja piirkondlike olukordade puhul välistada, sest toidus sisalduva kaadmiumi kontsentratsioonid, toitumistavad ja toitumisalane olukord on väga erinevad.

Kaadmiumi ja kaadmiumoksiidi üldise riskianalüüsi lõpliku vormistamise viibimise tõttu ning samuti võimaliku järeltöö tõttu riski vähendamise meetmete osas on komisjoni ettepanek kaadmiumi kohta väetistes mõneti hilinenud.

(38) Seetõttu leidis komisjon pärast teaduslike tõendusmaterjalide läbivaatamist Rootsi taotluse põhjal, et Rootsi ametivõimud on näidanud, et kaadmiumi sisaldavad väetised on ohtlikud keskkonnale ja inimeste tervisele, ning Rootsi ametivõimude poolt teatavaks tehtud siseriiklikud õigusnormid, mille eesmärk on viia Rootsi keskkonna kokkupuuted kaadmiumi sisaldavate väetistega miinimumini, on õigustatud.

[12] Toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee (Scientific Committee on Toxicity, Ecotoxicity and the Environment).

[13] Tervise- ja keskkonnariskide teaduskomitee (Scientific Committee on Health and Environmental Risks).

[14] EÜT L 84, 5.4.1993, lk 1. Määrust on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

2.2. *Meelevaldse diskrimineerimise puudumine*

(39) Artikli 95 lõige 6 kohustab komisjoni kindlaks tegema, et kavandatud meetmeid ei kasutata meelevaldse diskrimineerimise vahendina. Vastavalt Euroopa Kohtu otsusele tähendab diskrimineerimise puudumine, et siseriiklikke kaubanduspiiranguid ei või kasutada nii, et see tekitaks teistest liikmesriikidest pärit kaupade diskrimineerimise.

(40) Kavandatavad siseriiklikud õigusnormid on üldised ja kehtivad samaväärselt siseriiklike ja imporditud fosforipõhiste EÜ-märkega väetiste suhtes. Eeltoodu tulemusena puudub tõendusmaterjal, et kõnealuseid õigusnorme võib kasutada ühenduses tegutsevate ettevõtjate vahelise meelevaldse diskrimineerimise vahendina.

2.3. *Varjatud kaubanduspiirangu puudumine*

(41) Siseriiklikud meetmed, millega reguleeritakse EÜ-märkega väetiste koostist ja mis on piiravamad ühenduse direktiivi sätetest, kujutavad endast tavaliselt kaubanduspiirangut. Tooteid, mida võib ülejäänud ühenduses seaduslikult turule viia, ei tohi asjaomases liikmesriigis turule viia. Artikli 95 lõikes 6 sisalduva põhimõtte eesmärk on ära hoida lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumidele vastavate siseriiklike õigusnormide rakendamine valedel põhjustel, nii et need tegelikkuses kujutaksid endast majanduslikke meetmeid, mis võetakse kasutusele selleks, et tõkestada teistest liikmesriikidest pärit toodete importi, eesmärgiga kaudselt kaitsta kodumaist toodangut.

(42) Nagu juba eespool tõestatud, on kaadmiumi sisaldavate väetiste kasutamine keskkonna ja inimeste tervise kaitsmise seisukohast murettekitav. Seetõttu tundub, et siseriiklike õigusaktide säilitamise eesmärk on keskkonna ja inimeste tervise kaitse ning mitte varjatud kaubanduspiirangute tekitamine.

2.4. *Takistuste puudumine siseturu toimimisele*

(43) Kõnealust tingimust ei või tõlgendada viisil, nagu keelaks see heaks kiita mis tahes siseriiklikku meedet, mis võib mõjutada siseturu rajamist. Tegelikult on iga siseriiklik meede, mis siseturu rajamiseks ja toimimiseks vastuvõetud ühtlustamismeetmest erineb, oma sisult suure tõenäosusega siseturgu mõjutav meede. Järelikult leiab komisjon, et EÜ asutamislepingu artiklis 95 sätestatud erandimenetluse kasuliku olemuse säilitamiseks peab siseturu toimimise takistamist artikli 95 lõike 6 raames mõistma kui mõju, mis on taotletava eesmärgiga võrreldes ebaproportsionaalne.

(44) Arvestades riske, mida kaadmiumi sisaldavate väetiste kasutamine Rootsi pinnases nii keskkonnale kui inimeste tervisele tekitab, ja võttes arvesse, et

— nagu eespool on juba märgitud, võimaldati Rootsil ühinemisakti ja direktiiviga 98/97/EÜ jätkata väetistes kaadmiumisisaldust käsitlevate siseriiklike õigusnormide rakendamist, kuni lõpetatakse direktiivi 76/116/EMÜ läbivaatamine väetiste kaadmiumisisalduse seisukohalt,

— otsusega 2002/399/EÜ lubati Rootsil, lähtudes Rootsi ametivõimude esitatud riskianalüüsist, säilitada oma siseriiklikud õigusnormid 31. detsembrini 2005,

— komisjonis käimasolev töö väetiste kaadmiumisisalduse piirväärtuste ühtlustamiseks ühenduses ei anna põhjust uskuda, et vähem piirav meede tagaks tervise ja keskkonna piisava kaitse Rootsis. Riskianalüüs näitab, et Rootsi eriliste pinnase- ja kliimatingimuste tõttu on tarvis keskkonda kaitsta siseriikliku õigusnormiga, sest mõned piirkonnad on eelkõige oma pinnase happelise pH tõttu kaadmiumi kasutamise suhtes haavatavamad. Happelistes tingimustes suureneb kaadmiumi lahustuvus ja seetõttu suudavad põllukultuurid seda palju kergemini omastada,

leiab komisjon, et kõnealuses läbivaatusetapis puudub tõendusmaterjal, et siseriiklikud õigusaktid oleksid sisuturu toimimisele ebaproportsionaalseks takistuseks, võrreldes taotletavate eesmärkidega.

2.5. *Ajapiirang*

(45) Periood, milleks erand tehakse, peab jätma komisjonile piisavalt aega selleks, et teha ettepanek ühenduse tasandil väetiste kaadmiumisisaldust käsitleva eelnõu vastuvõtmiseks, ning nõukogule ja Euroopa Parlamendile kõnealuse eelnõu vastuvõtmiseks. Vältimaks institutsioonidevahelise arutelu käigus tekkida võivate viivituste kaasmõju, peaksid käesoleva otsuse sätted kehtima, kuni ühtlustatud meede on Euroopa Liidu tasandil kohaldatav.

IV. **KOKKUVÕTE**

(46) Eelnevale toetudes võib teha järelduse, et Rootsi Kuningriigi 29. juunil 2005 esitatud taotlus siseriiklike õigusnormide säilitamiseks, mis seavad suuremaid piiranguid kui direktiivi 76/116/EMÜ sätted väetiste kaadmiumisisalduse kohta, on vastuvõetav.

(47) Lisaks leiab komisjon, et kõnealused siseriiklikud õigusnormid

— vastavad inimeste tervise ja keskkonna kaitse vajadustele,

— on taotletavate eesmärkide osas proportsionaalsed,

— ei ole meelevaldse diskrimineerimise vahendid ning

— ei kujuta endast varjatud piirangut liikmesriikidevahelisele kaubandusele.

Seetõttu leiab komisjon, et kõnealuseid õigusnormid võib heaks kiita ja

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina määrusest (EÜ) nr 2003/2003 kiidetakse heaks Rootsi õigusnormid, mis keelavad Rootsi turule viia väetisi, mille kaadmiumisisaldus ületab 100 grammi ühe tonni fosfori kohta.

Erand kehtib, kuni ühtlustatud meetmed kaadmiumisisalduse kohta väetistes on ühenduse tasandil kohaldatavad.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Rootsi Kuningriigile.

Brüssel, 3. jaanuar 2006

Komisjoni nimel

asepresident

Günter VERHEUGEN